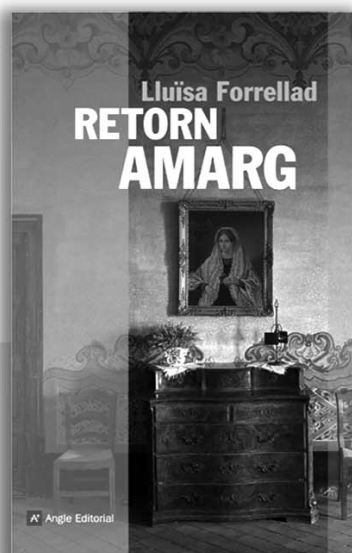

LLETRES

EL RACÓ DELS LLIBRES OBLIDATS A la Catalunya profunda

TEXT: MAGDA BARTROLÍ

Retorn amarg
Lluïsa Forrellad
Angle Editorial, 2008

Avui, més que parlar d'un llibre oblidat, parlarem d'una autora *oblidada* que ha tornat a primera línia de l'actualitat literària. La sabadellenca Lluïsa Forrellad és avui notícia no només per haver captivat els lectors amb *Foc latent* (2006) i *Retorn amarg* (2008), després de mig segle de silenci literari. També ho és per la seva peculiar història familiar íntimament lligada a la de la seva germana bessona Francesca Forrellad, que acaba de debutar en el camp de la novel·la als 81 anys, amb *La vostra sang*. Al mateix temps que Lluïsa presentava la seva quarta novel·la, *El primer assalt*.

El bateig literari de Lluïsa Forrellad també van ser ben peculiar. Amb només 26 anys va guanyar el Premi Nadal amb la novel·la *Siempre en capilla*, l'any 1953. I no va tornar a publicar res més fins al 2006, *Foc latent*. Va ser a partir d'aleshores que els lectors van *descobrir* les seves maneres literàries i van començar a gaudir de la narrativa àgil i les descripcions acuradíssimes dels paisatges rurals i humans que captiven l'autora. I que captivaran els lectors de *Retorn amarg*, publicada recentment per Angle Editorial.

Lluïsa Forrellad

Qui llegeixi un llibre de Lluïsa Forrellad i s'hi apassioni, els llegirà tots. Perquè les peripècies vitals dels seus personatges, sovint infeliços, solquen l'ànima i deixen petjada. *Retorn amarg* es podria qualificar de novel·la costumista, ja que està ambientada en un poble català del segle XIX. En un moment en què triomfen les novel·les històriques que ens transporten a èpoques remotes del passat medieval, poder conèixer la nostra història recent és d'agrair. I aquest és un dels elements més valuosos de la novel·la: professors i alumnes d'institut tenen una eina excel·lent per conèixer la vida a la Catalunya d'antuvi. Com cuinaven i com es vestien; com rentaven la roba i com treballaven el camp; però també com se la passaven, de bé, els nostres avantpassats.

El que queda després de llegir la novel·la és precisament un cert regust amarg perquè acaba com el rosari de l'aurora. Res d'endolçaments ni floraines. La història és crua, com a voltes ho és la vida. I els protagonistes es mouen entre els seus desitjos i unes convencions socials que frenen el seu assoliment. Unes convencions fruit de l'època, és clar. La novel·la transcorre a Fortiana, un poblet als peus de les Guilleries on, en els dies que duri la festa major, la vida de molts personatges canviarà de forma radical. L'epicentre de la trama se situa a la pensió que regenta una jove vídua, la Juliana, marcada per un passat tràgic i incapaç d'entregar-se de ple a l'amor. La Juliana és una dona de 34 anys "alta i ben feta", que es veurà atrapada entre dos germans radicalment diferents: en Lesmes i en Bernat Padró, que la pretenen. Aquests, alhora, també estan marcats per un passa tràgic que arrossegueu i que s'esforcen en superar per començar una nova vida.

És el llast d'aquest passat –l'antiga muller desapareguda d'en Lesmes, un fill malalt– el principal obstacle per a la felicitat d'una parella que s'estima però que no sap com tirar endavant el seu amor.

Retorn amarg és un drama ple de contrastos: Els dos germans Padró; la tranquil·la vida al poble i la duresa de la vida al mas Padró; el passat rural i el present industrial; l'amor apassionat i l'amor durador. És com la vida mateixa. Plena de matisos, de sis a mitges, de veritats només entredites. Els personatges de la novel·la estan exquisidament ben retratats, sobretot a nivell psicològic. Més que explicitar el seu caràcter, l'autora el desgrana de mica en mica a través de diàlegs molt àgils on despullen les seves pors i angoixes. La trama transcorre en uns pocs dies, els de la festa major de Fortiana, tot i que hi ha nombroses referències al passat. La riquesa del llenguatge és un altre tret destacable del llibre. Tot està dit amb la paraula exacta. I és alhora aquest llenguatge el que ajuda el lector a situar-se en un passat que li pot ser més o menys familiar.

Retorn amarg és un senyor llibre. I agradarà els qui, com jo, s'apassionin escoltant les històries de l'àvia, explicades dolçament a cau d'orella. Secrets inconfessables d'altres temps.

FONTSERE

ARTICLES PELL I VIATGE

Sant Quirze, 38
Tel. 93 725 85 41
SABADELL

MODA EN PELL I PELLETERIA

llorenç caballé

Escola Industrial, 22 pis · Tel. 93 725 75 59 · SABADELL

DESCOBREIX EL MILLOR CAFÉ

Avda. Rafael Casanova, 38 · 08206 Sabadell (BCN)
Tel. 93 726 62 22 · Fax 93 727 00 60
www.cafespont.com · informacio@cafespont.com